ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1947

Vyhlásené: 08.04.1947 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

**47.**

**Zákon**

ze dne 5. března 1947

**o exekuci na pracovní příjem a příjmy postavené mu na roveň (zákon o exekuci na platy).**

Ústavodárné Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

### § 1.
### Všeobecné ustanovení.

Na pracovní příjem a příjmy postavené mu na roveň lze vésti exekuci jen podle ustanovení tohoto zákona.

### § 2.
### Pracovní příjem.

Pracovním příjmem (dále jen plat) se rozumějí v tomto zákoně jednak peněžité a naturální požitky všeho druhu za práce nebo za služby (dále jen práce), konané v pracovním poměru veřejnoprávním nebo soukromoprávním (plat, služné, mzda a pod.), jednak úplaty za jiné práce všeho druhu, které koná dlužník osobně pro tutéž osobu a které tvoří podstatnou část jeho výdělečné činnosti, a to vesměs bez zřetele na jich pojmenování nebo způsob výpočtu.

### § 3.
### Příjmy postavené na roveň platu.

Platu podle § 2 jsou postaveny na roveň:

1. platy odpočivné a zaopatřovací,
2. dávky z veřejnoprávního sociálního pojištění,
3. důchody (renty) z pojistných smluv uzavřených pro zaopatření dlužníka nebo příslušníka jeho rodiny, kterému je dlužník podle zákona povinen poskytovati výživu, dále takovéto důchody, které se vyplácejí podle posledního pořízení a z podobných právních důvodů, nebo důchody, které příslušejí z dobrovolného členství v zaopatřovacích spolcích a ústavech, jakož i důchody z výměnku,
4. důchody, které dostává dlužník jako podporu z nadací nebo jinak,
5. důchody, které se vyplácejí jako náhrada pro poškození na těle nebo na zdraví,
6. výživné, které přísluší ze zákona, a důchody, které při úmrtí osoby ze zákona povinné výživou nastupují na místo výživného,
7. platy, které příslušejí zaměstnanci na podkladě soutěžní doložky po skončení pracovního poměru.

### § 4.
### Příjmy vyňaté z exekuce.

Z exekuce jsou vyňaty:

1. odměny za práci přes čas a za mimořádné výkony do polovice,
2. peněžité částky, které se vedle platu poskytují po dobu dovolené, jednorázová věnování učiněná při příležitosti zvláštních událostí v podniku a mimořádné jednorázové odměny za věrné služby, a to každý takový plat až do částky 1.500 Kčs v jednotlivém případě,
3. zvláštní náhrady nákladů spojených s pracovním výkonem,
4. odlučné a jinaké sociální přídavky za zaměstnání mimo závod, přídavky nebezpečnostní a podobné přídavky, vesměs pokud jsou stanoveny zákonem nebo pokud je určí ministr spravedlnosti v dohodě s ministrem sociální péče vyhláškou ve Sbírce zákonů a nařízení nebo pokud nepřevyšují měsíčně částku 1.500 Kčs,
5. vánoční a novoroční (bilanční) odměny do polovice měsíčního platu, nejvýše však do částky 1.500 Kčs,
6. příspěvky poskytované vzhledem k sňatku, porodu nebo úmrtí, pokud se exekuce vede pro jiné nároky než pro nároky spojené s uzavřením sňatku, s porodem nebo s úmrtím,
7. přídavky za zranění nebo za neschopnost vojenské služby následkem válečné služby, příplatky pro bezmocné a slepce, jakož i zvýšení dávek veřejnoprávního sociálního pojištění pro bezmocnost,
8. výchovné a podobné přídavky poskytované na děti podle zákonných předpisů,
9. jednorázové příspěvky na výchovu, dále studijní podpory a podobné platy,
10. jednorázové dary z milosti,
11. podpory poskytované členům odborovou organisací, pokud nespadají pod č. 6 a pokud nepřevyšují ročně částku 3.000 Kčs.

### § 5.
### Exekuce na plat pro obyčejnou pohledávku.

(1) Plat nelze exekucí postihnouti, činí-li čistý plat za období delší
jednoho týdne 1.800 Kčs na měsíc,
za týden 400 Kčs na týden,
za den 70 Kčs denně.
Převyšuje-li čistý plat tuto částku, je z exekuce vyňata ještě jedna desetina rozdílu; celková částka platu, která podle toho není exekuci podrobena, nesmí však činiti víc než 3.600 Kčs měsíčně, 800 Kčs týdně a 140 Kčs denně.

(2) Poskytuje-li dlužník podle zákona výživu manželu, dřívějšímu manželu, příbuznému nebo dítěti nemanželskému anebo živí-li družku nebo schovance, zvyšuje se částka uvedená v odstavci 1 za každou osobu, které se poskytuje výživa, o 300 Kčs měsíčně, 70 Kčs týdně anebo 10 Kčs denně. Dostává-li dlužník na takovou osobu přídavky vyňaté z exekuce podle § 4, č. 8, zvyšuje se částka uvedená v odstavci 1 jen o tolik, o kolik jsou ony přídavky nižší než částky uvedené v předchozí větě.

### § 6.
### Exekuce na plat pro pohledávku výživného ze zákona.

(1) Pro nároky na výživu, která přísluší podle zákona manželu, dřívějšímu manželu, příbuzným nebo dětem nemanželským, lze exekucí postihnouti i příjmy uvedené v § 4, č. 1, 2 a 5 až do polovice částky, která je jinak z exekuce vyňata. Částky platu, vyňaté z exekuce podle § 5, odst. 1, věty první, se při exekuci pro nároky na výživu podle zákona snižují při výplatě za měsíc nebo za

zlomky měsíce na 900 Kčs měsíčně, za týden na 200 Kčs týdně, za den na 35 Kčs denně a částky uvedené v § 5, odst. 1, větě druhé se snižují na 1.800 Kčs měsíčně, 400 Kčs týdně a 70 Kčs denně. Ustanovení § 5, odst. 2 platí i tu; nezbylo-li by však přitom na věřitele vymáhajícího výživu nic nebo nepřiměřeně málo v poměru k tomu, čeho se podle § 5, odst. 2 dostane na osobu živenou dlužníkem, může soud na návrh vymáhajícího věřitele částky 300 Kčs měsíčně, 70 Kčs týdně anebo 10 Kčs denně přiměřeně snížit, ne však pod polovici.

(2) Příjem, který je podle § 4, č. 8 z exekuce vyňat, lze bez zřetele na předchozí ustanovení postihnout exekucí celý, vede-li exekuci osoba, pro kterou dlužník takové přídavky dostává.

(3) Vede-li exekuci zároveň několik osob pro nároky na výživu podle zákona, rozhoduje pořadí níže určené a několik stejně blízko oprávněných má mezi sebou pořadí stejné:

a) nezletilé svobodné děti, čítajíc k nim i děti nemanželské, manžel a dřívější manžel; poměr nezletilých svobodných dětí a manžela k dřívějšímu manželu určí soud podle spravedlivého uvážení;

b) ostatní potomci, a to tak, že předcházejí ti, kteří by byli při dědické posloupnosti ze zákona povoláni za dědice;

c) příbuzní v pokolení vzestupném tak, že bližší stupně předcházejí před vzdálenějšími.

(4) K dobytí útrat sporu a exekuce pro výživné podle zákona lze vésti exekuci jako pro výživné.

### § 7.
### Výpočet čistého platu.

Pro výpočet čistého platu platí:

1. Jde-li o zaměstnání sezónní, které je hlavním zdrojem výživy dlužníka, pokládá se za měsíční plat částka, která by připadla na měsíc, kdyby plat za sezónu byl platem za celý rok.
2. Nezapočítávají se příjmy, které jsou podle § 4 vyňaty z exekuce, dále částky, které se podle předpisů daňových nebo poplatkových anebo podle předpisů o sociálním pojištění odvádějí přímo k plnění zákonných závazků dlužníkových nebo podobných jeho závazků, které určí ministr spravedlnosti vyhláškou ve Sbírce zákonů a nařízení.
3. Několik platů, které jsou zároveň zabaveny pro téhož věřitele, se sčítá. Částka vyňatá z exekuce se odečte především od platu, který tvoří podstatný základ výživy dlužníkovy.
4. Dostává-li dlužník vedle peněžitého platu také naturální požitky, sečtou se peněžitý plat a peněžitá hodnota naturálních požitků. Peněžitá hodnota naturálních požitků se stanoví podle zákonných nebo úředních sazeb, a není-li jich, podle místních středních cen. Na částku platu vyňatou z exekuce se započte především hodnota naturálních požitků, a je-li nižší, započte se rozdíl na plat peněžitý.
5. Dlužníkův plat, podléhající exekuci, zaokrouhlí se při výpočtu částky vyňaté z exekuce dolů na částku dělitelnou 20 Kčs při výplatě za období delší jednoho týdne, na částku dělitelnou 5 Kčs při výplatě týdenní a na částku dělitelnou 1 Kčs při výplatě denní.
6. Setká-li se zabavení, postup nebo jiné právní jednání ve prospěch pohledávky výživného (§ 6) se zabavením pro obyčejnou pohledávku (§ 5), započte se výživné především na částku platu, která je podle § 6 postižena exekucí v širším rozsahu.
7. Rozpory o výpočet částky platu, která je vyňata z exekuce, rozhodne na návrh strany nebo poddlužníka exekuční soud.

### § 8.
### Zvýšení části platu vyňaté z exekuce.

Exekuční soud může výjimečně na návrh dlužníkův zvýšiti část platu vyňatou z exekuce podle §§ 5 nebo 6, je-li to naléhavě nutné se zřetelem na zvláštní potřeby dlužníkovy z důvodů osobních

(na př. pro těžkou tělesnou vadu nebo neduh) a neodporují-li tomu převážné zájmy věřitelovy. Změní-li se podmínky rozhodné pro zvýšení, upraví exekuční soud na návrh věřitelův usnesení přiměřeně.

### § 9.
### Nepřímý plat.

(1) Zaváže-li se osoba, pro kterou dlužník koná práce, třetí osobě k plněním, která podle daných poměrů představují zcela nebo zčásti náhradu za dlužníkovu práci, lze podle exekučního titulu proti dlužníku vésti exekuci na nárok oprávněné třetí osoby tak, jako by nárok příslušel dlužníku. Zabavení dlužníkova nároku na náhradu postihuje bez dalšího i nárok oprávněné třetí osoby, ačli třetí osoba nedostává částky platu od dlužníkova zaměstnavatele na podkladě právního jednání jako plnění za něco, co se své strany splnila dlužníku. Usnesení povolující exekuci se doručí oprávněné třetí osobě stejně jako dlužníku.

(2) Koná-li dlužník třetí osobě ve stálém poměru práce, které podle svého druhu a rozsahu jsou obvykle odměňovány, bezplatně nebo za náhradu nepoměrně nepatrnou, platí v poměru mezi věřitelem a příjemcem prací, že se dluhuje přiměřená náhrada. Při zkoumání, zda jsou tyto podmínky dány, jakož i při výměře náhrady třeba mít zřetel na všechny okolnosti případu, zvláště na druh prací, na příbuzenské nebo jiné vztahy mezi osobou oprávněnou služby požadovat a osobou k nim povinnou a na hospodářskou zdatnost osoby oprávněné požadovat práce.

### § 10.
### Zvláštní případy.

(1) Zabaví-li se náhrada za osobně konané práce, která není splatná v opětujících se platech, vyjme soud na návrh dlužníkův z exekuce tolik, kolik potřebuje v přiměřeném časovém období na nutnou výživu svou a osob oprávněných požadovati výživu podle zákona nebo na výživu schovance. Při rozhodnutí přihlédne soud k hospodářským poměrům dlužníka, zejména k jeho jinaké výdělkové možnosti; z exekuce nelze však vyjmout více, nežli by dlužníku zůstalo, kdyby jeho pracovní příjem záležel v běžné pracovní mzdě. Návrh dlužníkův se zamítne, pokud mu odporují převážné zájmy věřitelovy.

(2) Předpisy odstavce 1 platí obdobně pro zabavení úplat za poskytování bytu nebo za jiné užívání věci, jestliže podstatnou část úplaty tvoří nepochybně náhrada za konání prací, nikoliv za užívání věci.

(3) Proti rozhodnutí soudu druhé stolice o návrhu podle odstavce 1 nebo 2 není další opravný prostředek.

### § 11.
### Exekuce pro daně a veřejné dávky.

Exekuce pro daně a jiné veřejné dávky, které se vyměřují z platu, je, pokud jde o nedoplatky za dobu tří let počítajíc od splatnosti daně nebo dávky, přípustná v rozsahu § 6, odst. 1, pro nedoplatky starší tří let v rozsahu plynoucím z §§ 4 a 5. Ustanovení § 10, odst. 3 platí obdobně.

### § 12.
### Nezměnitelnost ustanovení o exekuci na plat.

Ustanovení tohoto zákona o exekuci na plat nemohou býti dohodou stran změněna nebo vyloučena na újmu dlužníka. Každé opatření odporující těmto ustanovením, ať se stalo postupem, poukazem, zastavením nebo jiným právním jednáním, nemá právních následků.

**Zrušení a změny některých předpisů.**

**§ 13.**

Zrušují se všechna ustanovení o věcech upravených tímto zákonem. Zejména se zrušují:

1. zákon ze dne 15. dubna 1920, č. 314 Sb., o exekuci na platy a výslužné zaměstnanců a jejich pozůstalých, ve znění právních předpisů jej měnících nebo doplňujících;
2. používatelnost nařízení o zabavení mzdy ze dne 30. října 1940, Říš. zák. I, str. 1451, a prováděcího nařízení ze dne 27. listopadu 1940, Věst. ř. prot. str. 581.

**§ 14.**

Zákon ze dne 27. května 1896, č. 79 ř. z., o řízení exekučním a zajišťovacím (exekuční řád), ve znění novel, se mění takto:

1. Zrušují se §§ 292, 330 a 372.
2. § 290 zní:

„Na pracovní příjem a příjmy postavené mu na roveň lze vésti exekuci jen v rozsahu ustanovení zákona o exekuci na platy.“

3. § 291 zní:

„(1) Nároky na povinný díl nebo na bolestné, pokud nebyly soudně uplatněny nebo pokud nebyly uznány smlouvou (smírem), nelze exekucí postihnouti.

(2) Z exekuce jsou dále vyňaty částky, na které má dlužník nárok ze smlouvy o pojištění nemovitostí nebo jejich příslušenství, musí-li býti podle smlouvy (stanov) upotřebeno těchto peněz, aby poškozená budova byla znovu vystavěna nebo opravena, nebo aby její příslušenství bylo doplněno.“

4. V § 293 nahrazují se slova „ustanovení §§ 290 až 292“ slovy „ustanovení §§ 290 a 291“.

**§ 15.**

Zákonný článek LX/1881 o řízení exekučním (exekuční zákon), ve znění novel, se mění takto:

1. Zrušuje se čl. VI, § 43 zákona ze dne 19. ledna 1928, č. 23 Sb., kterým se mění a doplňují některá ustanovení zákonů o soudním řízení ve věcech občanských a o řízení exekučním, a § 64 a) ex. zák.
2. Čl. VI, § 41 zák. č. 23/1928 Sb. zní:

„Na pracovní příjem a příjmy postavené mu na roveň lze vésti exekuci jen v rozsahu ustanovení zákona o exekuci na platy.“

3. Čl. VI, § 42 zák. č. 23/1928 Sb. zní:

„(1) Nároky na povinný díl nebo na bolestné, pokud nebyly soudně uplatněny nebo pokud nebyly uznány smlouvou nebo smírem, nelze exekucí postihnouti.

(2) Z exekuce jsou dále vyňaty částky, na které má dlužník nárok ze smlouvy o pojištění nemovitostí nebo jejich příslušenství, musí-li býti podle smlouvy (stanov) upotřebeno těchto peněz, aby poškozená budova byla znovu vystavěna nebo opravena, nebo aby její příslušenství bylo doplněno.“

4. V čl. VI, § 44 zák. č. 23/1928 Sb. nahrazují se slova „Ustanovení §§ 41 až 43“ slovy „Ustanovení §§ 41 a 42“.

**§ 16.**

Zákon ze dne 16. prosince 1930, č. 4 Sb. z roku 1931, na ochranu osob oprávněných požadovati výživu, výchovu nebo zaopatření, se mění takto:

1. V § 6, odst. 1, větě druhé nahrazují se slova „v jednom roce“ slovy „ve třech letech“.
2. K § 6 připojuje se další odstavec 4:

„(4) Ustanovení předchozích odstavců se užije přiměřeně také pro zajištění nároků z rent, které se platí z důvodu poškození na těle nebo na zdraví.“

**§ 17.**

(1) Dosavadní ustanovení o exekuci na služební a odpočivné (zaopatřovací) platy veřejných zaměstnanců se nahrazují touto úpravou:

a) Při exekuci na služební příjem veřejných zaměstnanců považuje se za pracovní příjem (§ 2) jen 75% služebního platu (platu jemu odpovídajícího) bez výchovného a těch ostatních součástí služebních příjmů, které určí vláda nařízením. b) U poživatelů veřejných odpočivných (zaopatřovacích) platů považuje se za platy postavené na roveň pracovnímu příjmu (§ 3, č. 1) 75% jak základních odpočivných (zaopatřovacích) platů - ať zákonných nebo přiznaných rozhodnutím podle volné úvahy - tak i jejich veškerého příslušenství, vyjma výchovné (doplňovací přídavek ženatých, vyrovnávací přídavky, drahotní přídavky a pod.).

c) Zaměstnanci ve smyslu odstavce a) se rozumějí veřejní zaměstnanci, jejichž platové a služební poměry jsou upraveny platovým zákonem, učitelským zákonem a zákonem ze dne 24. června 1926, č. 105 Sb., o platových poměrech státních, obecních (městských) a obvodních lékařů, ve znění právních předpisů je měnících a doplňujících, nebo úpravami vydanými podle § 210 platového zákona nebo podle obdoby těchto předpisů. Veřejnými odpočivnými (zaopatřovacími) platy ve smyslu odstavce b) se rozumějí odpočivné (zaopatřovací) platy vyplácené z prostředků státu nebo jiných korporací (nadací) veřejného práva, jakož i z prostředků jejich nebo jimi spravovaných ústavů, podniků a fondů.

d) Předpisy o exekuci na služební platy zaměstnanců uvedených v odstavci a) a na odpočivné (zaopatřovací) platy poživatelů uvedených v odstavci b) neplatí pro administrativní srážky ze služebních a odpočivných (zaopatřovacích) platů, jde-li o pohledávky státu a svazků územní samosprávy, jakož i jejich nebo jimi spravovaných ústavů, podniků a fondů, vzniklé ze služebního nebo pensijního poměru nebo se zřetelem na něj. Setká-li se srážka tohoto druhu se zabavením pro nějaký jiný nárok, zaúčtuje se pohledávka těchto zaměstnavatelů nejprve na část služebních nebo odpočivných (zaopatřovacích) platů podléhající exekuci.

(2) Nedotčena zůstávají ustanovení o exekuci na náležitosti vojenských osob z počtu mužstva v činné službě a některých jiných osob jim co do náležitostí na roveň postavených, jakož i na zaopatření délesloužících. Kde se tato ustanovení dovolávají zákona č. 314/1920 Sb., použije se místo něho přiměřeně ustanovení tohoto zákona. Podporučíci presenční služby považují se pro účely exekuce na platy za vojenské osoby z počtu mužstva v činné službě.

**Ustanovení přechodná a závěrečná.**

**§ 18.**

(1) Exekuční opatření provedené před účinností tohoto zákona podle dosavadních hranic zabavení se obmezuje nebo rozšiřuje stran plnění, která se mají uskutečniti za účinnosti tohoto zákona, na výši přípustnou podle nových ustanovení. Na návrh věřitele nebo dlužníka upraví

exekuční soud přiměřeně dřívější usnesení. Až do doručení pozměňujícího usnesení je poddlužník oprávněn plniti v rozsahu dřívějšího usnesení s osvobozujícím účinkem.

(2) Při posuzování účinnosti právních jednání, zvláště postupu platu, která se stala před účinností tohoto zákona, užije se předpisů tohoto zákona pouze tehdy, je-li to ve prospěch dlužníkův. Poddlužník je však i v tomto případě oprávněn plniti podle dosavadních předpisů s osvobozujícím účinkem tak dlouho, až mu bude doručeno pozměňující soudní rozhodnutí nebo až ho dojde prohlášení oprávněné osoby, že se zřekla svého nároku.

**§ 19.**

Tento zákon nabývá účinnosti prvním dnem druhého měsíce po vyhlášení; provede jej ministr spravedlnosti v dohodě se zúčastněnými ministry.

**Dr. Beneš v. r.**

**Gottwald v. r.**

**Dr. Drtina v. r.**

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.